

Ξανά στην Αίγυπτο ο κολοφώνας της αντεπανάστασης

Κι άλλα λόγια για τη σημασία της Αιγύπτου

Έπειτα από την αποτυχία του να κατακτήσει τον κόσμο για λογαριασμό του γαλλικού ιμπεριαλισμού, ο Ναπολέων Βοναπάρτης κατέληξε εξόριστος στη νήσο Έλβα. Εκεί περνούσε τα βράδια του με σκληρή αυτοκριτική αναπολώντας τα λάθη και τις ήττες που τον είχαν φέρει εκεί. Η πρώτη του αποτυχημένη εκστρατεία στην Αίγυπτο το 1798 δεν απουσίαζε από τις σκέψεις του. Έλεγε σχετικά:

Οι Άγγλοι έφριξαν όταν μας είδαν [σ.σ. αναφέρεται λιγότερο στους Γάλλους, και περισσότερο στον εαυτό του] να καταλαμβάνουμε την Αίγυπτο. Δείχνανε τότε στην Ευρώπη το μόνο τρόπο για να τους αφαιρεθούν οι Ινδίες. Δεν αισθάνονται ακόμα σίγουροι για την κυριαρχία τους, και έχουν δίκιο. Αν σαράντα ή πενήντα χιλιάδες ευρωπαϊκές οικογένειες δημιουργήσουν στην Αίγυπτο βιομηχανίες, νόμους και διοίκηση, οι Ινδίες θα χαθούν για την Αγγλία, πολύ περισσότερο από τα ίδια τα πράγματα, παρά από τη δύναμη των όπλων (...)'

Αυτός ο νευραλγικός χαρακτήρας της Αιγύπτου πολλαπλασιάστηκε μετά την κατασκευή της διώρυγας του Σουέζ το 1869. Από τότε και έπειτα, για τη Μεγάλη Βρετανία αυτή η (κατασκευασμένη από Γάλλους) διώρυγα αποτελούσε το σημείο του κόσμου ο έλεγχος του οποίου για κανένα λόγο, ποτέ, σε καμία περίπτωση δεν έπρεπε να χαθεί. Γιατί όποιος έλεγχε τη διώρυγα θα έλεγχε τον ινδικό ωκεανό. Και όποιος έλεγχε τον ινδικό ωκεανό θα έλεγχε τις βρετανικές αποικίες.

Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο οι αποικίες εγκαταλείφθηκαν και η Μεγάλη Βρετανία αντικαταστάθηκε στο ρόλο της παγκόσμιας θαλάσσιας δύναμης από τις ΗΠΑ. Η διώρυγα του Σουέζ παρέμενε εκεί που ήταν· θαλάσσιο πέρασμα προς το υπογάστριο της ΕΣΣΔ, πέρασμα του πετρελαίου προς τη Δύση, κεντρικός κρίκος στο δίκτυο που άπλωναν οι αμερικανικοί στόλοι γύρω από την υδρόγειο περικυκλώνοντας τον μεγάλο εχθρό.

Η αρχή του τέλους του τρίτου παγκοσμίου πολέμου γράφτηκε το 1978. Τότε το αιγυπτιακό κράτος, έπειτα από σειρά αποτυχημένων πολέμων με το Ισραήλ, αφού στον τελευταίο είχε φτάσει να παλεύει με νύχια και με δόντια για τον ίδιο τον έλεγχο της διώρυγας, αποφάσισε να εγκαταλείψει τους ως τότε συμμάχους του, να συμφιλιωθεί με το Ισραήλ, να συνταχθεί με τις ΗΠΑ και να εισπράξει τα αντίστοιχα οφέλη.² Ένα χρόνο μετά, το σοβιετικό κράτος ενεπλάκη στην εκστρατεία του Αφγανιστάν που λίγα χρόνια μετά θα το έφερνε να υποχωρεί ηττημένο, έχοντας φτάσει στα όρια των δυνατοτήτων του. Θα έλεγε κανείς ότι στο στρατιωτικό πεδίο οι ΗΠΑ άρχισαν να κερδίζουν τον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο το 1978 - 9 γιατί τότε εξασφάλισαν τον απόλυτο έλεγχο της διώρυγας του Σουέζ ενώ ταυτόχρονα ο μεγάλος αντίπαλος εμπλεκόταν αυτοπροσώπως σε έναν πόλεμο που δεν μπορούσε να κερδίσει, μεταξύ άλλων και γιατί δεν ήλεγχε τη διώρυγα του Σουέζ.

Τέτοια είναι η τεράστια σημασία της Αιγύπτου. Φυσικά, στα χρόνια που ακολούθησαν το τέλος του ψυχρού πολέμου, η σημασία του αιγυπτιακού κράτους είχε χαθεί από το προσκήνιο. Δεν υπήρχε λόγος να τονιστεί. Οι διευθετήσεις του 1978 παρέμεναν ακλόνητες, η αιγυπτιακή στρατοκρατία θρεφό-

ταν με αμερικανική επιχορήγηση και απομυζώντας το αιγυπτιακό προλεταριάτο, το Ισραήλ συνέχιζε τις σφαγές με αξιοσημείωτη άνεση, τα πετρέλαια έθρεφαν τις μηχανές εσωτερικής καύσης, οι στόλοι περνούσαν από το Σουέζ πλέκοντας το δίκτυο του αμερικανικού μιλιταρισμού. Και ξαφνικά, τον Γενάρη του 2011, αυτή η ισορροπία κλονίστηκε, όχι από στρατιωτικές επιχειρήσεις, όχι από αλλαγή των διακρατικών ισορροπιών. Αλλά από την απρόβλεπτη αιγυπτιακή εξέγερση. Καθώς μιλάμε, οι αναλυτές των υπουργείων εξωτερικών έχουν να εξηγήσουν πολλά αναμεταξύ τους και στους εργοδότες τους. Γιατί εκείνοι που θεωρούνταν νεκροί και δίχως δύναμη, οι κατ' εξοχήν ξεχασμένοι, οι εξ ορισμού απόντες από εκείνο το είδος των αναλύσεων όπου χώρος υπάρχει μόνο για την παγωμένη αντίληψη των αφεντικών, σηκώθηκαν ξανά και άλλαξαν τον κόσμο. Οι Αιγύπτιοι εξεγερμένοι, ο μεγάλος άγνωστος Χ των ανεπίλυτων εξισώσεων των αφεντικών, ύψωσαν το ανάστημά τους απέναντι σε μια από τις σκληρότερες στρατιωτικές χούντες του πλανήτη, έγραψαν στα παλαιότερα των υποδημάτων τους την κρατική στρατηγική των βομβών στα τυφλά³, κυρίως όμως, παραμένουν στην Αίγυπτο και παντού, έχοντας πλέον για προίκα τη γνώση που προέκυψε από την εξέγερσή τους, τη γνώση της δύναμής τους με άλλα λόγια. Αλλά δεν νίκησαν. Κι όπως συμβαίνει πάντα, αφού η τελική τους νίκη δεν ήρθε, άλλαξαν τον κόσμο με έναν τρόπο που ούτε οι ίδιοι ούτε κανείς άλλος μπορούσε να προβλέψει.

Η αντεπανάσταση στην Αίγυπτο

Παγερή σιωπή απλώνεται πάνω από τα τεκταινόμενα. Αλλά όπως παντού στον εξεγερμένο αραβικό κόσμο, στην Αίγυπτο η αντεπανάσταση βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Τον έλεγχο της χώρας έχει αναλάβει το ανώτατο συμβούλιο των ενόπλων δυνάμεων, δηλαδή δεκαοκτώ στρατηγοί με αρχηγό τον Μοχάμεντ Χουσεΐν Ταντάουι (άνθρωπο που υπήρξε Υπουργός Αμύνης του καθεστώτος Μουμπάρακ για είκοσι χρόνια), δηλαδή ο στρατός ο ίδιος. Τα βασιμιστήρια υπόπτων συνεχίζονται. Τα στρατοδικεία δουλεύουν υπερωρίες - 5.000 άνθρωποι έχουν δικαστεί από το τέλος της εξέγερσης με "δίκες" που πολλές φορές δεν κρατάνε πάνω από δέκα λεπτά.⁴ Οι κατηγορίες μπορεί να είναι οτιδήποτε. Τελευταία περίπτωση που έφτασε ως εμάς, εκείνη του νεαρού blogger Μάικελ Ναμπίλ που έφαγε τρία χρόνια φυλακή γιατί στο μπλογκ του ασκούσε κριτική στον στρατό και ζητούσε την κατάργηση της στρατιωτικής θητείας⁵.

Με λίγα λόγια, ένα στρατιωτικό πραξικόπημα διαδέχθηκε την εξέγερση. Όσο για τη στρατηγική της έντασης, ακόμη και κάποιοι που περιμένει τις ελληνικές εφημερίδες, μπορεί να ξέρει τα γεγονότα της νύχτας Τρίτης προς Τετάρτη 9 του Μάρτη, σχεδόν ένα μήνα μετά την πτώση του καθεστώτος. Πρώτα μια διαδήλωση δύο χιλιάδων χριστιανών διαλύθηκε με 13 νεκρούς και 140 τραυματίες έπειτα από πολύωρες συγκρούσεις με "μουσουλμάνους". Ταυτόχρονα, ένα "πλήθος οπλισμένο με σπάθες και μαχαίρια" επιτίθετο ενάντια σε όσους παρέμεναν συγκεντρωμένοι στην πλατεία Ταχρίρ μετά την πτώση του καθεστώτος. Εκείνη τη μαύρη νύχτα, η κρατική εμπολοκή ήταν σαφής -όλοι οι νεκροί ήταν από σφαίρες, και ουδέποτε τα "πλήθη" των παρακρατικών ξεπηδούν από το πουθενά "οπλισμένα με σπάθες". Εκείνοι που την επομένη διαδήλωσαν στην πλατεία Ταχρίρ κρατώντας σταυ-

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

(
μακροσκελές
ίσαπόψεις
εμικρούλες
φωτό
)

Σχέδια επί χάρτου

Απεικόνιση στον χάρτη του τρόπου με τον οποίο ο Ναπολέων Βοναπάρτης φιλοδοξούσε να κατακτήσει τον κόσμο. Η πρώτη κίνηση στην Αίγυπτο· η ημερομηνία 1798· πραγματικός στόχος η Αγγλία.

Αυτό που δεν θα μπορούσε να πει

Στη φωτογραφία, ίσως το πλέον δυσάρεστο από τα καθήκοντα που έχουν αναλάβει οι κεφαλές της αμερικανικής διπλωματίας, εξελίσσεται σύμφωνα με το τυπικό λίγο πριν από το λόγο του Ομπάμα περί Μέσης Ανατολής. Ο λόγος με τη σειρά του είναι μπλόκιος και επικός.

Συμπληρωματικά έχουμε αναρτήσει στο διαδίκτυο το κείμενο του Pepe Escobar "Αυτό που ο Ομπάμα δεν θα μπορούσε ποτέ να πει" [antifascscripta.net > Βιβλιοθήκη > Τεκμηρίωση].

ρους και κοράνια επιδεικνύουν συνείδηση των όσων συμβαίνουν, μια συνείδηση που γεννήθηκε και ανδρώθηκε κατά τη διάρκεια της εξέγερσης. Αλλά όλα τα άλλα είναι εναντίον τους. Οι αδελφοί μουσουλμάνοι σε σχετική ανακρίβωση επέρριψαν την ευθύνη για τα επεισόδια σε "πρώην στελέχη του καθεστώτος Μουμπάρακ" και για να μην μπερδεύμαστε σχετικά με τους προσανατολισμούς και τη σύνθεση των κρατικών δυνάμεων στην Αίγυπτο προσέθεσαν ότι "πρέπει όλοι να σταθούμε στο πλευρό των ενόπλων δυνάμεων και της μεταβατικής κυβέρνησης προκειμένου αυτοί να φέρουν εις πέρας τα αιτήματα της λαϊκής επανάστασης".⁶

Ο τρόπος με τον οποίο εν τω μεταξύ "έρχονται εις πέρας τα αιτήματα της λαϊκής επανάστασης" είναι διδακτικός. Όπως θα θυμάστε, η βόμβα που είχε εκραγεί έξω από εκκλησία τον Γενάρη, είχε αρχικά αποδοθεί σε "Παλαιστίνιους εξτρεμιστές από τη λωρίδα της Γάζας", αλλά κατά τη διάρκεια της εξέγερσης πολλοί από τους εξεγερμένους την απέδιδαν στον υπουργό εσωτερικών αυτοπροσώπως. Λίγους μήνες μετά, στις 6 του Μάη, αυτός ο τύπος, ονόματι Χαμπίμπ ελ Αντλί, επί 13 ολόκληρα χρόνια υπουργός εσωτερικών της αιγυπτιακής στρατοκρατίας, καταδικάστηκε σε 12 χρόνια φυλακή για ξέπλυμα βρώμικου χρήματος. Καθώς μάλιστα επιπλέον κατηγορείται για τους θανάτους άοπλων διαδηλωτών κατά τη διάρκεια της εξέγερσης, στο μέλλον θα αντιμετωπίσει τη θανατική ποινή. Εν τω μεταξύ ο ετοιμοθάνατος Μουμπάρακ και μέλη της οικογένειάς του φιλοξενούνται στις αιγυπτιακές φυλακές περιμένοντας τη δική τους δίκη.

Πόσο συμβολικά όλα αυτά! Το καθεστώς πέθανε. Σαν να 'ταν τίποτα παλιοτελευταίοι ποινικοί, οι πάλοι ποτέ πανίσχυροι άρχοντες επανδρώνουν το εδώλιο του κατηγορουμένου και τις φυλακές που οι ίδιοι είχαν κατασκευάσει. Αλλά το καθεστώς συνεχίζει τη δουλειά του. Με τρόπους που μπορεί και να φαίνονται καινούριοι.

Το επέκεινα της αιγυπτιακής εξωτερικής πολιτικής

Δύο τεύχη πριν επισημαίναμε ότι μετά από τις αραβικές εξεγέρσεις, το βασικό ζητούμενο των ΗΠΑ για την ανατολική Μεσόγειο "δεν είναι άλλο από το μέλλον. Το μέλλον που είναι απρόβλεπτο για ολόκληρη τη Μέση Ανατολή. Και ειδικά για την περίπτωση της Αιγύπτου. Είναι η Αίγυπτος σίγουρο χαρτί; Σήμερα; Σε δύο χρόνια; Για πάντα;"⁷ Η πρώτη δουλειά της νέας αιγυπτιακής στρατοκρατίας ήταν να δείξει προς κάθε ενδιαφερόμενο ότι αυτό το "για πάντα" δεν είναι σε καμία περίπτωση εγγυημένο.

Η επίδειξη ότι όλα σε τούτο τον κόσμο είναι προσωρινά περιστρέφεται γύρω από τον ακρογωνιαίο λίθο των ισορροπιών της περιοχής, δηλαδή τη συνθήκη του Camp David. Δεν είχε περάσει μία εβδομάδα από την πτώση του Μουμπάρακ και κάτι πρωτοφανές συνέβη. Το νέο αιγυπτιακό καθεστώς, για πρώτη φορά έπειτα από το 1979 επέτρεψε σε ιρανικά πολεμικά πλοία να περάσουν από τη διώρυγα του Σουέζ. Στην ουσία ήταν μια φρεγάτα και ένα πλοίο ανεφοδιασμού που πέρασαν τη διώρυγα

και κατέληξαν στη Συρία. Το Ισραήλ αμέσως κατήγγειλε την "πρωτόγνωρη ιρανική παρουσία στη Μεσόγειο, μια πρόκληση στην οποία η διεθνής κοινότητα πρέπει να αντιδράσει με αποφασιστικότητα" κι ένα μήνα μετά ανέλαβε να επιδείξει την κρισιμότητα των περιστάσεων με πιο πρακτικό τρόπο. Συνέλαβε ένα πλοίο το οποίο με προέλευση Συρία, ενδιαμέσση στάση την Τουρκία και προορισμό την Αίγυπτο μετέφερε τρία κοντέινερ με όπλα και ισχυρίστηκε ότι ο πραγματικός προορισμός ήταν η λωρίδα της Γάζας. "Γνωρίζουμε ότι το πλοίο βρισκόταν στη Λατάκια (της Συρίας). Αν συνδυάσουμε σε αυτό την πρόσφατη επίσκεψη των ιρανικών πολεμικών στο λιμάνι, μπορούμε εύκολα να βγάλουμε τα συμπεράσματά μας", δήλωσε ο ταξίαρχος Μπεναγιάχου, εκπρόσωπος των ισραηλινών ενόπλων δυνάμεων.⁸

Σε περίπτωση που δυσκολευόταν κανείς στην εξαγωγή συμπερασμάτων, μέσα στον Απρίλη "μυστηριώδεις" βομβιστικές επιθέσεις τίναν στον αέρα τους αγωγούς φυσικού αερίου που συνέδεαν την Αίγυπτο με το Ισραήλ παρέχοντας στο Ισραήλ το 43% των αναγκών του σε φυσικό αέριο. Την ίδια στιγμή, μέλη του καθεστώτος Μουμπάρακ, ανάμεσά τους και δύο υπουργοί διώκονταν δικαστικά για την επί χρόνια πώληση φυσικού αερίου στο Ισραήλ σε τιμές χαμηλότερες της αγοράς.⁹

Για να βοηθήσει περαιτέρω την εξαγωγή συμπερασμάτων, το αιγυπτιακό καθεστώς διόρισε στη θέση του υπουργού των εξωτερικών τον Ναμπίλ ελ Αραμπί, παλιό νασερικό που είχε έρθει σε σύγκρουση με τον Σαντάτ διαφωνώντας με τη συμφωνία του Camp David. Σε μια ομιλία μέσα στον Απρίλη που "προκάλεσε πάταγο στα επιτελεία της Μέσης Ανατολής", ο Αραμπί επεσήμανε ότι η Αίγυπτος "δεν θα παραμείνει εσαεί στρατηγικός θησαυρός του Ισραήλ" ότι θα τερματιστεί ο αποκλεισμός της Γάζας από τη μεριά της Αιγύπτου, προφανώς για να περνούν τα πάσης φύσεως κοντέινερ, ότι το Ιράν δεν αποτελεί στρατηγικό εχθρό για την Αίγυπτο και ότι το Κάιρο επιθυμεί να "ομαλοποιηθούν" οι σχέσεις με την Τεχεράνη. Και έκλεισε απειλητικά λέγοντας ότι η παρούσα κυβέρνηση "θα σεβαστεί την συμφωνία του Camp David αλλά εναπόκειται στις επόμενες, δημοκρατικά εκλεγμένες κυβερνήσεις να κρίνουν το μέλλον της".¹⁰ Από τότε κι έπειτα το αιγυπτιακό κράτος ήρε (μερικώς) τον αποκλεισμό της λωρίδας της Γάζας και κανόνισε ώστε η προσωρινή συμφιλίωση μεταξύ Χαμάς και Φατάχ, που έλαβε χώρα στις 5 του Μάη, να γίνει στο Κάιρο.

Όταν λέγαμε ότι το μέλλον της Αιγύπτου δεν είναι σίγουρο, δεν εννοούσαμε ότι σε έξι μήνες από την εξέγερση ο "κυρίαρχος αιγυπτιακός λαός" θα απαγορεύσει τη διέλευση αμερικανικών αεροπλανοφόρων από τη διώρυγα του Σουέζ. Εννοούσαμε όμως ότι οι εξεγερμένοι έδειξαν τη δύναμή τους, ότι η τελική τους νίκη δεν επήλθε και ότι αυτό είναι ένα συγκλονιστικό γεγονός το οποίο από τώρα και στο εξής θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη σε κάθε κρατικό σχεδιασμό για την περιοχή. Οι λεονταρισμοί του αιγυπτιακού καθεστώτος επιδεικνύουν συνείδηση αυτού του γεγονότος και προτείνουν μια επαναδιαπραγμάτευση των όρων και των ανταλλαγμάτων της αιγυπτιακής υποστήριξης

στα σχέδια των ΗΠΑ και του Ισραήλ.

Όταν είναι για κάτι τέτοια, η χώρα της ελευθερίας δεν είναι χώρα κουφών. Στις 19 του Μάη ο γνωστός νομπελίστας ειρήνης πρόεδρος που κανείς δεν έχει σκεφτεί να τον αποκαλέσει "μαλάκα" έβγαλε βαρυσήμαντο λόγο προς τον αμερικανικό λαό από το υπουργείο εξωτερικών. Εγκαινίασε ένα "νέο κεφάλαιο στην αμερικανική διπλωματία" που καθίσταται αναγκαίο από την "εκπληκτική αλλαγή που έλαβε χώρα στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική, [περιοχές του κόσμου που] παρότι πολύ μακριά από τις ακτές μας, γνωρίζουμε καλά πως είναι δεμένες με το μέλλον μας με τις δυνάμεις της οικονομίας και της ασφάλειας, της ιστορίας και της πίστης".

Ωραία δεν τα λέει; Είναι κάπως σαν ο Ναπολέον Βοναπάρτης να έχει περάσει από σχολή διακρατικού σαβουάρ βιβρ. Λοιπόν, επειδή η αλλαγή ήταν εκπληκτική, επειδή το αμερικανικό έθνος συγκινείται πάγια από τους αγώνες των λαών και επειδή όπως ξέρουν και τα μικρά παιδιά "ο ακρογωνιαίος λίθος της πολιτικής των ΗΠΑ για την περιοχή είναι η επιδίωξη της ειρήνης".

Πρώτον, ζητήσαμε από τη Διεθνή Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό ταμείο να παρουσιάσουν στην σύνοδο G8 της επόμενης εβδομάδας ένα σχέδιο για την σταθεροποίηση και τον εκσυγχρονισμό των οικονομιών της Τυνησίας και της Αιγύπτου.

Δεύτερον, δεν θέλουμε μια δημοκρατική Αίγυπτος να γονατίζει υπό το βάρος των χρεών του παρελθόντος. Γι' αυτό θα απαλλάξουμε μια δημοκρατική Αίγυπτο από 1 δισεκατομμύριο δολάρια χρέους και θα εργαστούμε με τους Αιγύπτιους συνεργάτες μας για να διοχετεύσουμε αυτούς τους πόρους προς την ανάπτυξη και την επιχειρηματικότητα (...).

Και συνέχισε αναγγέλλοντας ότι το Ισραήλ θα πρέπει να αναγνωρίσει ένα "αποστρατιωτικοποιημένο" παλαιστινιακό κράτος στα σύνορα του 1967 "με σταθερά σύνορα με την Ιορδανία, το Ισραήλ και την Αίγυπτο".¹¹ Τα λένε στ' αλήθεια; Η χρηματοδότηση του αιγυπτιακού καθεστώτος, εφόσον βέβαια αυτό συνεχίσει να επιδεικνύει την αταλάντευτη προσήλωση στα δημοκρατικά ιδεώδη που περιγράψαμε παραπάνω, είναι σίγουρη, συνέβαινε άλλωστε για χρόνια. Η ίδρυση παλαιστινιακού κράτους από την άλλη, έχει τη λογική της εφόσον η κυβέρνησή του δεν είναι και τόσο εχθρική προς τις ΗΠΑ και τους φίλους της, εφόσον οι μπάτσοι του θα κρατούν στη θέση του το ανήσυχος παλαιστινιακό προλεταριάτο με σιδερένια φτέρνα και εφόσον η ύπαρξή του θα αφαιρούσε πόντους από τα διαπραγματευτικά χαρτιά της Αιγύπτου στο μέλλον. Το βέβαιο είναι ότι η ίδρυση παλαιστινιακού κράτους συζητιόταν σε κύκλους της αμερικανικής διπλωματίας τουλάχιστον από την αρχή της αιγυπτιακής εξέγερσης. Στις 8 Φλεβάρη, το αγαπημένο μας think tank τα λεγόμενα του οποίου πρέπει να προσεγγίζονται με την τσιμπίδα γιατί οι άνθρωποι είναι όλοι πράκτορες, έλεγε τα εξής:

Κάποιοι στο Ισραήλ θα υποστήριζαν πως

κάθε πρόταση χαλάρωσης της πίεσης προς τους Παλαιστίνιους θα απορριφθεί άμεσα. Αν όντως έτσι έχουν τα πράγματα, τότε κατά τη γνώμη μας τα πράγματα είναι καταστροφικά για το Ισραήλ. Εν ευθέτω χρόνω, στην Αίγυπτο θα υπάρξουν εσωτερικές ιδεολογικές μεταβολές και επανεκτιμήσεις των ισραηλινών προθέσεων που θα προκαλέσουν μεταβολή της αιγυπτιακής πολιτικής. Αυτή η μεταβολή θα χρειαστεί δεκαετίες για να μετατραπεί σε αποτελεσματική στρατιωτική ισχύ, ίσως μάλιστα οι πρώτες συγκρούσεις να λήξουν με νίκη των ισραηλινών. Όπως όμως έχουμε πει στο παρελθόν, ποτέ δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι όσες φορές κι αν νικήσει το Ισραήλ, αρκεί να χάσει μία (...) ¹²

Μάλιστα. Μόνο που αυτή η "λύση" έχει ένα προβληματάκι: ζητά από το Ισραήλ να δώσει πολλά δίκως να πάρει τίποτα πέρα από αναγνώριση "λογικής συμπεριφοράς" και "συνετής προσαρμογής στις απαιτήσεις της εποχής". Οπότε ας πούμε ότι θα δείξει το μέλλον. Το μέλλον που -το ξαναλέμε- είναι απρόβλεπτο για ολόκληρη τη Μέση Ανατολή. Έτσι κανόνισαν οι αραβικές εξεγέρσεις.

Διδάγματα από τις αραβικές εξεγέρσεις και ποιος δεν υπάρχει για να τα λάβει

Στο εξώφυλλο του προηγούμενου τεύχους γράψαμε "Kefaya σημαίνει "αρκετά" - αλλά για τα αφεντικά τίποτα πια δεν είναι αρκετό". Θέλαμε να επισημάνουμε το δίδαγμα που κατά τη γνώμη μας βρίσκεται πίσω από όλες τις αραβικές εξεγέρσεις. Οι αραβικές εξεγέρσεις ξέσπασαν σε μια περιοχή του κόσμου που ήταν για κάψιμο, από ένα κομμάτι του παγκόσμιου προλεταριάτου που είχε πάρει τη σειρά του για τον πάγκο του χασάπην. Για το δυτικό προλεταριάτο το γεγονός θα έπρεπε να είναι συγκλονιστικό όσο και ελπιδοφόρο. Αλλά το δυτικό προλεταριάτο, χαμένο στην ήττα δεκαετιών, δεν διαθέτει συλλογικούς τρόπους πρώτα να καταλαβαίνει κι έπειτα να ελπίζει, να εμψνέεται και να συγκλονίζεται. Οι δυτικοί που θα έπρεπε να έχουν τα αυτιά ανοιχτά και τα χέρια έτοιμα, άκουσαν ένα "όλα τελείωσαν" και συμφιλιώθηκαν με τη ζεστή αγκαλιά της λήθης καταπώς έχουν συνθίσει.

Τα αφεντικά του κόσμου από την άλλη συγκλονίστηκαν από τις αραβικές εξεγέρσεις πολύ περισσότερο απ' όσο έδειξαν. Σήμερα το σιδερένιο χέρι της αντεπανάστασης σφίγγει γύρω από τους εξεγερμένους. Στο Μπαχρέιν με την στρατιωτική εισβολή της Σαουδικής Αραβίας για την οποία έγινε λιγότερο λόγος απ' ό,τι για τον γάμο των Βρετανών κηφόνων. Στην Αίγυπτο και στην Τυνησία με "αλλαγές καθεστώτων" που προφανώς φιλοδοξούν να αποδειχθούν χειρότερα από τα προηγούμενα. Στη Συρία, την Υεμένη, το Μαρόκο και την Ιορδανία με εγχώρια μέσα που περιλαμβάνουν -το μαντέψατε- από βόμβες στα τυφλά¹³ έως και την επιστράτευση του πυροβολικού εναντίον αόπλων. Στη Λιβύη με τη μετατροπή της εξέγερσης σε στρατιωτικό εμφύλιο μεταξύ φατριών του κράτους και την εξέλιξη του εμφύλιου σε κανονικό πόλεμο όλων εναντίον όλων. Δηλαδή τα αυτιά των δυτικών ακούνε λάθος όπως όλα τα αυτιά που ακούνε ό,τι θέλουν να ακούσουν. Τίποτα δεν τελειώσε στη Μέση Ανατολή. Και τίποτα δεν μπορεί να τελειώσει. Γιατί οι αραβικές εξεγέρσεις, όπως όλες οι προλεταριακές επαναστάσεις,

κάνουν αδιάκοπη κριτική στον ίδιο τους τον εαυτό, διακόπτονται κάθε τόσο την ίδια τους την πορεία, ξαναγυρίζουν σε εκείνο που φαίνεται πως έχουν κατορθώσει για να το ξαναπιάσουν από την αρχή, περιγελάνε με ωμή ακρίβεια τις ανεπάρκειες και τις αδυναμίες των πρώτων τους προσπαθειών, φαίνονται να ξαπλώνουν χάρω τον αντίπαλό τους μόνο και μόνο για να του δώσουν την ευκαιρία ν' αντλήσει νέες δυνάμεις από τη γη και να ορθωθεί πάλι ποιο γιγάντιος μπροστά τους, οπισθοχωρούν κατά καιρούς μπρος στην απεραντοσύνη των σκοπών τους, ώπου να δημιουργηθεί μια κατάσταση που κάνει αδύνατο κάθε πισωγύρισμα (...) ¹⁴

Την ίδια στιγμή που ο εχθρός τους σηκώνεται πελώριος ξανά, την ίδια στιγμή που αποδεικνύεται ότι γι' αυτόν τον εχθρό τίποτα πια δεν είναι αρκετό, οι αραβικές εξεγέρσεις έχουν ήδη αλλάξει τον κόσμο. Και αν κάποτε οι ιστορικοί του μέλλοντος φτάσουν να εντοπίζουν αυτή την αλλαγή αποκλειστικά και μόνο σαν παγκόσμια και ιλιγγιώδη επιτάχυνση της κρατικής βίας, γι' αυτό θα ευθυνόμαστε πρώτα και κύρια εμείς - εμείς και οι τραγικές αδυναμίες που αρνούμαστε να αναγνωρίσουμε - εμείς με το ανίστημα νάνου και τον εγωισμό παγόβουνου - εμείς και τα λειψά μας μυαλά - εμείς οι πτηνένοι προλετάριοι του δυτικού κόσμου - εμείς.

Σημειώσεις

1. Οι αναθυμίες του Ναπολέοντα έχουν καταγραφεί στο βιβλίο του συντρόφου του στην εξορία κόμη Las Cases, *Memorial de Saint - Helene*. Εμείς πήραμε το απόσπασμα από το Ι. Λουκάς, *Η Γεωπολιτική*, Τροχαλία 2000.
2. Για τη συμφωνία του Camp David του 1978 δείτε το "Η γεωπολιτική της ανατολικής Μεσογείου" στη στήλη "Περίπτερο" τεύχος #22.
3. Για το πώς οι Αιγύπτιοι εξεγερμένοι ξεπέρασαν τις κρατικές μεθοδεύσεις των αρχών του Ιανουαρίου, δείτε πάλι δυο τεύχη πριν, "Η γεωπολιτική της ανατολικής μεσογείου".
4. P. Cockburn, "Revolution and Confusion", www.counterpunch.org, 20/4/2011.
5. "Αίγυπτος: Τριετής φυλάκιση σε blogger", Το Βήμα, 12/4/2011.6.
6. "Σύγκρουση με νεκρούς στο Κάιρο", Καθημερινή 10/3/2011.
7. Πάλι δυο τεύχη πριν, "Η γεωπολιτική της ανατολικής μεσογείου".
8. "Κραυγή αγωνίας του Ισραήλ για τις κινήσεις του Ιράν στο Σουέζ", Καθημερινή 17/2/2011. "Το ισραηλινό ναυτικό κατέλαβε πλοίο με όπλα", Καθημερινή 16/3/2011.
9. "Ανατίναξαν αγωγό φυσικού αερίου στην Αίγυπτο", Έθνος, 27/4/2011.
10. "Η προσέγγιση Ιράν - Αιγύπτου τρομάζει", Καθημερινή 23/4/2011.
11. Ολόκληρος ο λόγος του νομπελίστα πκ στο www.guardian.co.uk.
12. "Egypt, Israel and a Strategic Reconsideration", www.stratfor.com, 8/2/2011.
13. Η αναφορά για βόμβα στα τυφλά σε καφενείο - στέκι τουριστών στο Μαρόκο που αποδόθηκε σε μόλις αποφυλακισμένους "ισλαμιστές", προέρχεται από τα παραλείπόμενα της συνέντευξης με τον Κ. που δημοσιεύουμε σε αυτό το τεύχος.
14. Καρλ Μαρξ, Η 18η Μηνυμαία του Λουδοβίκου Βοναπάρτη.

Διδάγματα για το μέλλον του ελληνικού ρατσισμού

"Η μελλοντική διαχείριση των μεταναστών εργατών [στην Ελλάδα] θα περιστρέφεται όλο και περισσότερο γύρω από το γεωπολιτικό παιχνίδι και την όξυνση των γεωπολιτικών ανταγωνισμών. (...) Σ' αυτόν τον πόλεμο που προβάλλει όλο και πιο καθαρά, η εθνική ενότητα, η ελληνική "σταθερότητα" θα χιτίζεται και θα δουλεύει εναντίον ολόκληρης της εργατικής τάξης. Θα επελαύνει ενάντια στους μετανάστες εργάτες. Θα προτείνει με όλο και πιο βίαιους τρόπους την εννόμησή τους ως "εχθρικού πληθυσμού". Θα απαιτεί και θα επιβάλλει τη στρατιωτική τους διαχείριση (...)"

Αυτά έλεγε η εισήγηση από την εκδήλωση των *autonome antifa* στις 23/3/2011, ενάμιση μήνα πριν το κρατικά σπονσοραρισμένο πογκρόμ ενάντια στους μετανάστες εργάτες του κέντρου της Αθήνας. Και συνέχιζε λέγοντας ότι πρέπει να ανακαλύψουμε ξανά τη δέσμευση, τη συνέπεια, τη διαρκή ενσκόληση με κομβικά ζητήματα...

Καλά Νέα

Αυτή η αφίσσα βγήκε με αφορμή την πιο κραυγαλέα μέχρι στιγμής αποτυχία της στρατηγικής των βομβών στα τυφλά. Βέβαια τα "καλά νέα" έρχονται και παρερχονται, το θέμα είναι τι τα κάνει κανείς...